

שקנו אותם מעם הארץ החשוד שאינו מעשר את פירותיו נקרא "דמאי". וחכמים תיקנו שהקונה יעשרם, והלוי יפריש תרומת מעשר מהמעשר] והחלה, והביכורים, כל אלו מצטרפין זה עם זה, מפני שכולם נקראים "תרומה" והם כולם איסור אחד, כמו שיבואר בגמרא.

ולאזה דין מצטרפים?

לאסור, אם נפלו פירות ממינים אלו לתוך חולין, ואין בחולין מאה נגד כולן, למרות שיש מאה חולין נגד כל מין ומין שבתערובת, מצטרפים כולם לאסור את החולין, כדין תרומה שאינה בטילה, אלא אם יש מאה בחולין נגד התרומה (569) וכן אם נפל בתבשיל של חולין, ואין בחולין ששים נגד כל המינים יחד (570).

וכן אם נפל שאור ממינים אלו לתוך עיסה

של חולין, ויש בכולן כדי לחמץ את העיסה, למרות שאין באחד מהם בלבד כדי לחמץ, מצטרפים כולם לאסור את העיסה, כדין תרומה האוסר את החולין [אף אם יש בחולין יותר ממאה נגד התרומה] כשהתרומה מחמצת את החולין (571).

וכן מצטרפים לשיעור כזית (572) לחייב עליהן את החומש, כדין האוכל תרומה בשגגה, שמשלם קרן וחומש.

המשנה ממשיכה בדין צירוף.

כל הפיגולים, מכל הקרבנות, מצטרפים זה עם זה. כגון: האוכל חצי זית פיגול מעולה וחצי זית פיגול משלמים, חייב כרת, כדין אוכל כזית פיגול.

וכן כל הנותרים (573), מצטרפין זה עם זה.

ולקמן בגמרא [יו ב] יבואר, שפיגול נותר

570. תפארת ישראל.

571. פירוש המיוחס לרש"י.

572. כן כתבו רבינו עובדיה והתפארת ישראל. אבל המיוחס לרש"י כתב שמצטרפין לשיעור פרוטה. וכתב הרש"ש שהוא תלוי במחלוקת אבא שאול וחכמים במסכת פסחים [לב ב]. ועיין מנחת חינוך [מצוה רפא].

573. כתבו התוס' [זבחים קט א], שלכן לא אמרה המשנה "כל הטמאים מצטרפין זה עם זה", אף שהדין הוא שמצטרפין, מפני שאז היה במשמע שגם "כל הטמאים" דהיינו: שרץ נבילה ובשר המת מצטרפין לטמאות, והאמת שאינם מצטרפין, כיון שאין שיעורן וטומאתן שוה, כמבואר לקמן [יו ב].

משנה א] ובמסכת בבא מציעא [פרק דמשנה ה] מאריך לבאר, על פי הגמרא, שמשנתנו היא בשיטת רבי מאיר הסובר ש"חכמים עשו חיזוק לדבריהם כשל תורה", לפיכך מצטרף תרומת מעשר של דמאי לשאר התרומות.

ועיין שם שמקשה על פסקי הרמב"ם, שבהלכות מאכלות אסורות [פרק טו הלכה יז] השמיט הרמב"ם לתרומת מעשר של דמאי, מפני שלא פסק כרבי מאיר. ואילו בהלכות תרומות [פרק י] פסק כרבי מאיר.

ועיין באור חדש [בבא מציעא] ובתוס' אנשי שם [ערלה] המביאים שהרמב"ם עצמו במקום שלישי [פרק ט"ו מהלכות תרומות הלכה כ"א] ביאר היטב את דרכו. ועיין.

ועיין בקרן אורה.

569. רבינו עובדיה ערלה [פרק ב משנה א].